

Анотація дисципліни

Назва дисципліни: «ORGANIZATION OF FIELDWORK IN GEOGRAPHY» («Організація польових досліджень у географії»).

Лектор: Борисенко Катерина Борисівна, кандидат педагогічних наук, доцент

Курс: четвертий (першого (бакалаврського) рівня вищої освіти), 8 семестр

Кількість кредитів: – 3; загальна кількість академічних годин: 90 годин

Освітній рівень: перший (бакалаврський) рівень вищої освіти.

Опис дисципліни: метою навчальної дисципліни є навчити студентів отримувати вихідні дані для подальшої роботи, ознайомити з методами, технікою та обладнанням, які використовуються для збору таких даних, а також навчити з ним працювати та обробляти зібрані дані. Курс спрямований на ознайомлення студентів із сучасними уявленнями про природні територіальні комплекси, методи польових досліджень як фізико-географічних показників, так і розвитку продуктивних сил регіону. Вивчення дисципліни дозволяє студентам закріпити та поглибити знання, отримати досвід збору даних під час польових робіт, систематизувати їх та використовувати при написанні наукових робіт.

Основні завдання вивчення дисципліни:

- 1) формування у студентів навичок емпіричних досліджень об'єктів природи і господарства на місцевості;
- 2) формування навичок проведення науково-обґрунтованої камеральної обробки емпіричних результатів;
- 3) формування умінь знаходити емпіричні закономірності між об'єктами природи і господарства;
- 4) формування уміння складати комплексну географічну характеристику окремих об'єктів і територій;
- 5) формування уміння оформлювати звіт з польової практики та польовий щоденник.

Програма складається з 7 розділів (Chapters), які включають 16 тем:

Chapter 1: Course topic and tasks. Geographical research methods (Теми 1–3: система географічних наук, історія та етапи розвитку методів географічних досліджень).

Chapter 2: Organization of fieldwork in geography (Теми 4–5: етапи науково-дослідної роботи, ведення польової документації, створення польових карт).

Chapter 3: Field research (Теми 6–7: розробка маршруту руху, обладнання для польових робіт).

Chapter 4: Recommendations for conducting field geographic research (Теми 8–10: геоморфологічна та геологічна будова, рельєф, клімат, земельні ресурси, флора і фауна, корисні копалини, агропромисловий та рекреаційний потенціал).

Chapter 5: Peculiarities of carrying out field studies of surface and underground waters (Теми 11–12: поверхневі та підземні води, еколого-гідрологічні дослідження водойм, гідрологічні вимірювання, опис розвантаження підземних вод).

Chapter 6: Processing the results of field geographical research (Теми 13–14: ведення записів у польовому щоденнику, складання звіту з описом природно-територіального комплексу, обробка та аналіз фактичного матеріалу).

Chapter 7: Remote methods and geoinformation systems (Теми 15–16: аерофотознімання, дешифрування, ГІС та моделювання географічних явищ, картографування).

Форми та методи навчання: використовуються словесні (бесіди, лекції), наочні (ілюстрація, демонстрація) та практичні методи навчання у вигляді виконання індивідуальних завдань. Навчальний процес та консультації проводяться також у дистанційній формі із використанням платформ та сервісів Office365, Zoom, месенджери, електронної пошти тощо.

Форми організації контролю знань, система оцінювання: методи контролю включають теоретичний захист практичних робіт, поточне експрес-опитування за темами лекцій, участь у дискусіях під час занять, поточну контрольну роботу та підсумковий залік у формі письмового/тестового випробування. Загальна підсумкова сума становить 100 балів, з яких максимум 60 балів студент отримує під час поточного контролю та індивідуальної роботи (для допуску до складання підсумкового заліку необхідно набрати щонайменше 30 балів), а 40 балів складає підсумковий залік.

Навчально-методичне забезпечення: робоча програма навчальної дисципліни, навчально-методичний комплекс у середовищі Office365, питання для самоперевірки та індивідуальні й практичні завдання.

Мова викладання: англійська

Recommended reading

1. Pashchenko V.M. (2000). Earth science. Book 1. Methodology of Natural Sciences and Geography. Kyiv. [In Ukrainian]. [Пащенко В.М. Землезнання. Книга перша. Методологія природничо-географічних наук. Київ. 2000. 320 pp.
2. Research Methods in Physical Geography [Jasper Knight](#) 2020 г Taylor & Francis Group 416 pp. ISBN 0415713625, 9780415713627
3. Key Methods in Geography Nicholas Clifford, Gill Valentine SAGE Publications, 2010 568 pp. 5451412935091, 9781412935098 Shaun French
4. Research Methods in Geography: by Basil Gomez (Editor), John Paul Jones III (Editor), 2010 480pp. ISBN 1405107103, 9781405107105
5. Critical Introductions to Geography Basil Gomez, John Paul Jones, III 480 pp.
6. Knigge, Ladona & Cope, Meghan. (2006). Grounded Visualization: Integrating the Analysis of Qualitative and Quantitative Data through Grounded Theory and Visualization. Environment and Planning A. 38. 2021-2037. 10.1068/a37327.
7. OFSTED Report : “Learning Outside the Classroom. How far should you go?” HMI 070219 (2008): <http://bit.ly/ofstedfieldwork>

11. Links to information sources on the Internet, video lectures, other methodological support

1. http://uk.wikipedia.org/wiki/Фізична_географія_України
2. http://www.google.com.ua/search?hl=ru-UA&as_q=Геологічна+будова
3. <http://ukr-tur.narod.ru/fisgeo/fisukr/relefgeol/relgeolukr.htm>
4. http://moyaukraina.io.ua/s108585/korisni_kopalini_ukraeni
5. http://www.google.com.ua/search?hl=ru-UA&as_q=Корисні+копалини+України
6. http://www.uapravo.com/hro/text.php?lan=rus&id=12396&id_book=12389&id_parent=123_98
7. <http://www.geograf.com.ua/>
8. https://geoknigi.com/book_view.php?id=456